

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H

N Ø R R E

I

NR. 10 - 1969 - I. ÅRGANG

S

BED OG ARBEJD

S

U

M

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

Kristendom

Som indledning til konfirmationshandlingen bruger vi i vor kirke en bøn, hvor vi først retter blikket bagud og siger Gud tak for vor dåb, og dernæst vender os mod fremtiden på dette grundlag: „Tag disse unge i din nådige varetægt. Lad dit ord lyse for dem. Påmind dem hver dag om, at de er din ejendom. Bevar dem for at forville sig bort fra dit rige. Støt dem, når de snubler, og rejs dem, når de falder“.

Guds frelsesgave er blevet grundlaget i vort liv gennem dåben. Gud står der med sin hjælp til os hvert eneste øjeblik gennem Jesus Kristus. Og hjælpen har retning mod de punkter i livet, hvor vi har vor største nød: Det onde og døden.

Det Gamle Testamente peger frem mod det nye. Den forventning om Guds hjælp, der ligger i lovsangen i Davids 145. Salme, får sit svar, når Jesus Kristus rækker os syndernes forladelse og opstandeshåbet. Her er støtte til os, der falder, og oprejsning for det, der kuer og bøjer os.

Eskapisme, virkelighedsflugt, er et meget anvendt moderne skældsord, og man beskyl-der også den kristne kirke for eskapisme.

Jeg ved ingen, der taler så usminket til os om livets virkelighed som kristendommen. Den nagler os fast til realiteterne, så vi ikke kan løbe fra dem. Den ustandselige kamp, der vil være i vort liv, så længe vi trækker vejret. At vi ikke kan frelse os selv, vi mennesker. At vi som det eneste sikre engagement skal aflevere alt og bøje os under døden. Ikke ét sted bøjes der af fra virkeligheden. – Men midt ind i virkelighedens barske tale lyder evangeliets forunderlige ord om tilgivelse og håb.

Sognepræst *Paul Honoré, Sorø.*
Ap. G. 15, 1–11.

Frygt er det eneste, som formerer sig hurtigere end kaniner.
Amerikansk.

Vinterholdet på højskolen

Hvor kan man dog være utålmodig. Hvor ofte har man ikke været „lidt tvivlende“ – og så går det alligevel. Det ser ud til, at vi får fuldt hus over hele linien. I dag da dette skrives, har vi 18 indmeldte, og hertil et meget stort antal, der har forespurgt.

Vi takker for gamle elevers medvirken – og vi glæder os allerede til forventningen, der gælder 3 mdr. kursus april - maj og juni.

Efterskolen 1970-71

tegner ualmindelig fint, men jeg skal love for, at drengene ikke vil være bagefter i år. Ca. to trediedele af de indmeldte til dato er drenge. Det er jo mærkeligt – og ikke helt tilfredsstillende – at melde fuldt hus, så længe før et kursus begynder.

Dette for igen at påminde gamle elever om, at det haster, såfremt deres børn skal med på skoleholdet 1970–71. *Tbs. M.*

En højskolemand

med personlige standpunkter er død. Andelsskolens forstander Johs. Rosendahl blev 56 år gl.

Han skrev for nogle måneder siden:

Elever på afholdshøjskolen må, så længe de er elever, holde sig fra spiritus. End ikke en flertalsbeslutning mellem dem kan ændre skolens forbud mod drikkeri. Derimod kan de forlade skolen. Og mener de ikke at kunne underkaste sig ordensreglerne, er de hjemfaldne til bortvisning. Også afholdsfolk skal have frihed til at udfolde sig i dette land og til at indrette deres skole, som de vil.

Citat fra Højskolebladet.

Jeg mangler **1 KRONE** til ungdomsarbejdet

Dengang jeg var lærer i Farre stiftede vi bekendtskab med mange gode hjem. Et af disse var familien Vemmelunds slægtsgård – Skoldinggård. Sønnerne var håndbold- og fodboldinteresserede, og hjemmets døre stod vidåbne for ungdommen, og gårdens græsmarker ligeså til håndboldbaner. Forældrene tog ivrig del i ungdomsarbejdet og ofrede bilture, tid og kaffe i ubegrænset mængde.

En af sønnerne blev siden lærer her fra Nr. Nissum. Efter nogle år som lærer – og ungdomsarbejder i sin fritid – rejste han til Pakistan som lærer og missionær. Han arbejder ikke under „danske forhold“ med fritidslovgivning osv., men i den barske virkelighed. – *Havde jeg bare én krone.*

Læs følgende uddrag af hans sidste brev:

Hvad forberedelser til vinterens ungdomsarbejde angår, står jeg endnu lidt famlende – især fordi jeg ikke har så meget som en enkelt krone til at komme i gang for. Så vidt jeg kan se, behøver vi ikke de store summer, men i første række lidt til indkøb af forskellige spil, et par nye volleybolde samt bøger til brug i Mardan. Især ville jeg gerne i gang med læse- og skriveundervisning af de af de unge, der kun har gået i skole et par år eller slet ikke. Også til Risalpur ville jeg gerne kunne yde lidt hjælp. Pastor Anwar Sharik er meget ivrig for at kunne komme i gang. Der er det første skridt planering af en del af kirkegrunden til et par boldbaner, indkøb af noget sportsmateriel, samt som i Mardan bøger til læse- og skriveundervisning. Hvad vi behøver hvert sted for at komme så nogenlunde forsvarligt i gang er små tusind kroner. Kunne vi tilbyde lidt i form af ydre faciliteter og materialer til undervisningsbrug, mener jeg, at medlemmerne skal kunne opdrages til selv at køre videre, såvel økonomisk som ledelsesmæssigt, sidstnævnte naturligvis indenfor en rimelig årrække. Ud fra mit beskedne kendskab til vore menigheder

ser jeg ret gode muligheder for „emner“ til en slags „ledervedelse“. Ikke mindst er det lovende, at vore to præstestuderende samt pastor Anwar Sharik er meget interesserede!

Dette må gerne blive betragtet som en lille bøn om økonomisk bistand. Jeg skriver det i den form, fordi vi ikke har midler afsat på kirkens budget til ungdomsarbejde, der jo er et nyt felt for os. Man håber, at det skulle kunne hvile i sig selv. Derfor ser jeg ikke anden udvej på nuværende tidspunkt end spørge, om nogen ville være interesseret i at give os lidt til at starte på. Beløb kan sendes ad vanlig vej, dog mærket „UNGDOMSARBEJDE“. Skulle skoleklasser, FDF – FPF kredse, ungdomsklubber el. lign. være interesseret, vil jeg gerne oprette brevkontakt med dem om ønskes, dels personligt, dels til de unge herude, hvoraf vi jo også har nogle stykker, der forstår og skriver engelsk. Evt. problemer med oversættelse kunne jo så klares dels her, dels derhjemme.

På forhånd tak om nogle af jer skulle tage tråden op. Jeg kan ikke love meget udbytte eller de store resultater – men hvor er det nødvendigt, vi kommer i gang – og godt i gang, både for de unge selv og for kirkens trivsel.

De hjerteligste hilsener
Laurits Vemmelund.

Efterskrift

KFUM og KFUK's idrætsforbunds Missions Udvalg har sendt idrætsmaterialer afsted til Laurits Vemmelund. Skulle en eller anden af dette blads læsere ønske at støtte arbejdet, tager jeg gerne imod gaver – og videresender disse.

Hvis vi ikke stræber efter at blive bedre, hører vi op med at være gode. Oliver Cromwell
(1599–1658)

Siden sidst

Jeg håber, at I alle har oplevet den undrende følelse, der besætter én, når man en sen aften lader dagens gøremål drage forbi. Tænke sig – er det virkelig muligt, at en ganske almindelig hverdag kan indeholde så mange oplevelser. – Verset toner frem:

*Ja, vort liv det skal forme sig rigt,
som et strålende yndefuldt digt,
når vi pløje,
selv hvor høsten er skjult for vort øje.*

Sådan lå dagen i morges, og nu i aften ser jeg alle dens mange gøremål i fuldt lys – og jeg undres og takker.

Således også med den måned, der nu er gået. Vore to møder med gamle elever blev en glædelig oplevelse.

I Viborg – hvortil vi kom efter en dejlig tur – først med høstgudstjeneste i Estvad kirke – rundgang i de gamle kalkminer i Daubjerg – tur gennem Kongenshus Mindepark – ophold ved Hald sø – spadseretur til de gamle ruiner af herregården Hald, blev vi modtaget hjerteligt på KFUM's soldaterhjem af en gammel elev, der er husmoder, og en dito, der lavede kaffen. Det bedste ved stævnet var dog dette, at salen var stopfuld.

Stævnet i Herning var henlagt til en søndag aften, og det viste sig at være fornuftigt. Også her var der fuldt hus. Man gen tager til næste år.

Skolen har været vært for Kvindekredsens ydremissions arbejde. En god og udbytterig dag. Vi håber, at den skaber kendskab til skolen.

Skolens hal var også rammen om Lemvig-egnens høstfest. En meget stor flok unge var mødt op. Ligeledes har kredsens idrætsarbejde lagt sine kammeratskabsaftener her på skolen. Den første har været afholdt med stor tilslutning.

Endelig må jeg nævne bibelkursus. I år har det vist været lidt småt med forhånds-omtale. Alligevel blev det et godt besøgt kursus. Vi synes selv, at tilhørerantallet er meget stabilt. Det er ligesom der kommer flere gennemgående til *hele* kursuset. En række gode talere gjorde deres til, at disse 3 dage blev en oplevelse.

Vi har sået græsplænen udenfor hallen, og den står allerede grøn og tæt.

Hallen – ja, det kedelige bliver altid en kendsgerning. Taget har jo aldrig været tæt – og det er en væsentlig mangel ved et tag. – Vi har gået den kedelige udvej at anvende en sagfører – og nu skal der foretages syn – som det hedder. Heldigvis har vi et tilbageholdt beløb på ca. 125.000,00 kr. hos byggefirmaet, så det økonomiske går nok – men kedelig er det.

Vi har indkøbt et billard til „fritidslokalet“, og det anvendes flittigt. Om en ny Søren Søgård findes ved jeg ikke, men vi spiller nu på et bord fra hans firma.

Søren har travlt med markarbejdet. Vi skal snart igang med roerne – de lover godt. Kostalden er ved at tage form. Vi har købt en ko mere, men vil godt have to til – helst gode.

Så tænker vi på vinterholdet. Vil der blive fuldt hus?

Læs andetsteds i bladet.

Tbs. M.

RETTELSE

I artiklen „Et par uger i Jugoslavien“ side 68, spalte 2 n., har indsneget sig en fejl.

Der skulle have stået: „Man regner med, at ca. halvdelen af beboerne tilhører den græsk-katolske kirke og ca. en fjerdedel den romersk-katolske“. – Ikke det modsatte.

Laurits Kaag.

Et billede fra vort nye program

Flere slags skvadderhoveder

Meget er skrevet og sagt, siden Poul Møller udtalte ovennævnte ord. Jeg synes, at nedenstående fra Fyns Tidende (V) er et af de bedste indlæg i sagen, der selvfølgelig har langt større og dybere grund end mange antager.

Narkomaner opfører sig som skadderhoveder. Det synes finansminister Poul Møller. Derfor har han sagt nej til en ekstra bevilgning på otte millioner kroner til bekæmpelse af narkomaniens følger. De skal ikke komme rendende til staten, når de ønsker at sætte sig uden for samfundet, sagde han.

Det er smukke ord i en sparetid. Men er de sande? Givetvis er det „skvadret“ at lade sjæl og legeme gå i opløsning på den tåbelige måde, det sker for narkotikavragene. Man løser blot ikke spørgsmålet ved at lade dem rådne op.

Skal man derfor benytte den finansministerielle jargon og analysere skadderhovederne, så er tallet større uden for narkomanernes kreds end blandt dem.

Er det ikke skvadderhovedagtigt, at vi herhjemme tager så lempeligt på den egentlige årsag til, at narkotikaspørgsmålet er blevet til et problem. Nemlig behandlingen af bagmændene, sælgerne og smuglerne.

Norge og Sverige har anderledes hårde straffebestemmelser end Danmark. Og norsk og svensk politi har fået ordre og mandskab til i et helt andet omfang at forfølge forbryderne og dermed opklare sagerne.

I Danmark inviteres gerningsmændene på højst to års ophold med kost og logi ved statens foranstaltning. Set med forbrydernes øjne må det grønne område ved Øresund tage sig ud som en art slaraffenland. Der er kæmpefortjenester at hente, fordi borgerne

er velhavende, og der er komfortable forhold med kortvarig indespærring, hvis forretningen går galt. En art rekreation til at samle friske kræfter. I de øvrige nordiske lande er straffen seks år. Det er straks et tidsrum, der gør selv en forbryder ældre.

Derfor sparer man sig ikke ud af narkotikaproblemet. Samfundet er nødt til at gøre noget for de forhutlede individer, der er havnet i sumpen. Løst bliver problemet ikke helt, før ungdommen selv rejser sig mod giftblanderne. Men ved siden af de penge, der bruges til afvænnning og genoptræning, må der være råd til at bede politiet skaffe sig mandskab til en endnu kraftigere efterforskning med påfølgende dom på grundlag af en skærpet lovgivning. Ingen ønsker tyrkiske tilstande. Slet ikke. Men skal der ses økonomisk på sagen, som finansministeren gør det, så er der ikke nogen besparelse ved kun at helbrede og ikke ofre noget på at forebygge – bl. a. ved at afskrække de lurende sælgere.

LÆSETID

Nye bøger hører efteråret til. Nedenfor bringes en kortere eller længere omtale af nyhederne.

LOHSES FORLAG har udsendt:

Det nye år 1970.

Enhver der gerne vil vide noget om Indre Missions stilling til årets problemer, bør købe bogen. Dens lederartikel vil nok vække debat og eftertanke!

Jeg vil fremhæve endnu en grund til at købe bogen. Næsten alle lommebøger, kalendere osv. har sammensvoret sig i alliance mod at bringe kirkeårets navne og tekster. En klar tendens, der udsletter, men „Det nye år“ har stadig denne „luksus“.

Jul i havn og på hav.

Sømandsmissionens julebog hører til årets første. Jeg har ikke læst den, men den er udkommet så tidligt, begrundet med, at den evt. skal sendes om på jordklodens modsatte side.

Niels Aage Barfod: Lærkesang og klokkeklang.

Der er enkelte faste gentagelser i tilværelsen, der gør livet værd at leve, hertil hører hvert efterår en bog af ovennævnte forfatter.

Denne gang er det digteren og præsten Chr. Richardt, der „står model“. Er lige så god som sine forgængere.

— — —

Af samme forfatter er udkommet en anden bog, indeholdende fortællinger – beregnet for børn – men anbefalelsesværdig til voksne.

P. H. Lange: Stjernelys fra Betlehem.

Fhv. sognepræst i Nr. Nissum – nu emeritus i Holstebro, men stadig aktive – P. H. Lange har igen udsendt en ny bog.

8 fortællinger om julen – men ikke om julesen og deslige. En af fortællingerne hedder: Dengang julen var ny – og det er temaet for bogen.

FRIMODTS FORLAG har udsendt:

Carl Hermansen: Gulnede blade.

2. oplag – og dermed mener forlaget, at der endnu findes mennesker, der er interesseret i gamle breve eller dagbogsoptegnelser. Personligt synes jeg, at bogen er meget interessant – ja, faktisk så meget, at den er bedre end nogen roman.

Niels Jacob Tønnesen: Vor tids martyrer.

Den har undertitlen – en udfordring til den frie verden – og indeholder en række aktuelle dokumentariske beretninger om kristendomsforfølgelsen bag jerntæppet i dag, dvs. i nutiden.

Forfatteren ønsker at vække alle kristne – og alle frihedselkende menneskers – ansvarsbevidsthed. Jeg vil anbefale den til alle, som tænker lidt mere over livet end netop: hvad skal vi have til middag i morgen.

DE UNGES FORLAG har udsendt:

Johs. Kristiansen: Oprør og andre noveller.

(135 sider – 18,60 – Unitas Forlag).

Af Johs. Kristiansen, som er lærer i Vestjylland, er tidligere udkommet novellesamlingen „Streger i sandet“, der fik en god modtagelse såvel af anmeldere som af det læsende publikum.

Også disse nye noveller er præget af forfatterens sjældne evne til ikke blot at se, men at fastholde det væsentlige i det sete og skildre det i jævne ord, så tildragelser hentet fra hverdagen i barnets eller den voksnes tilværelse står levende for læseren.

Bogen, der byder på velegnet stof til oplæsning, indeholder følgende elleve noveller:

Træet – Mindet om mormor – Børn blandt voksne – Et karlfolk – Oprør – Boel og Bette-Bertel – Et barn blev borte – Rine – Den skønne Helena – Husbesøg – Den mørke nat.

Axel Hambraeus: Hjertets enkle sang.

Oversat af John Rasmussen.

(122 sider – 18,60 – Unitas Forlag).

Forfatteren, der er kendt her i landet fra en lang række tidligere bøger, vil gerne give sine læsere den oplevelse at opfatte hjertetonen hos nogle af de mange mennesker, han har mødt på sin vej og lært at kende, og hvis skæbne han her fortæller om. Også i ganske jævne hverdagsmenneskers liv finder han ofte en „hjertets enkle sang“ at lytte til.

Hambraeus er en erfaren menneskekender, som skriver med varme og humor – egenskaber, som utallige af hans læsere er kommet til at værdsætte, og som har bidraget til at placere ham blandt de kristne forfattere, hvis røst høres over landegrænserne.

Ligesom i de tidligere udsendte novellesamlinger „Finmark og sæterhytte“ og „Den store glæde“ er der i denne bog meget, der er velegnet til oplæsning.

Kirsten Bang: Tonio og Salvatore.

(140 sider – 14,35 – Unitas Forlag).

Forfatterinden er kendt fra en lang række meget læste ungdoms- og børnebøger, bl. a. „Slave hos tyrkerne“, „Erik Røde“, „Leif den Lykkelige“ og „Hjørleifs Vinlandsrejse“. Handlingen i hendes nye bog er henlagt til Sicilien.

Bogens hovedpersoner brødrene Tonio og Salvatore, er sønner af en fattig landarbejder og hjemmehørende i en lille by i den del af Sicilien, hvor mafia'en øver sin stærke indflydelse på mange områder, og hvor modsætningerne mellem fattige og rige er uhyre store. De to drenge oplever skildres levende og spændende, og man får indtryk af den hårde virkelighed, der præger dagligdagen for dem og deres lige.

Forlaget har yderligere udsendt nye oplag af følgende bøger:

Kirsten Bang: Søroverne i Grønland.

Arne Fjeldbu: Hvad vi tror.

E. E. Reynolds: B-P. Bogen om Baden-Powell.

For KFUM og KFUK er udsendt:

Karl Aage Madsen: 10 bibelimer med tekster fra Bjergprædikenen.

Axel Nielsen: KFUM og KFUK – hvordan? sådan!

Asger Vendelbo: Idræt i KFUM og KFUK.

Vore møder

28. okt.: Linde. Ths. M.
5. nov.: Gimsing. Ths. M.
8. nov.: Sunds. J. P. V.
11. nov.: Vorgod. O. G.
12. nov.: Nimtofte. Ths. M.
12. nov.: Nr. Felding. A. Kr.

Gaver

„Den glade vandrer“, 64	20,00
En ven af skolen	100,00
	120,00

Hermed kvittering og hjertelig tak.

Bryllup

Den 21. september viedes i Vildbjerg kirke frk. Esther Kristensen, 1965, til Jens Kjeldsen, 1956-57. Deres hjem er: Mosevænget 59, Kolding.

Lørdag 15. november vies i Vinding kirke Stinne Dalgaard (63) til Helge F. Lyskjær (64-65). Bryllupsadresse: Vinding pr. Sørvad.

Adresseforandringer

- 68-69 Vagn Præstholm, Vester Grønbæk, Tvis, 7500 Holstebro.
68-69 Frk. Bodil Larsen, c/o bager Andersen, Uglev, 7790 Hvidbjerg.
68-69 Frk. Hanne Østergaard Nielsen, Fårevejle Sygeplejehøjskole, 4540 Fårevejle.
1967 Frk. Brita Nørskov, Säutisstrasse 1, 9326 Horn, Schweiz.
65-66 Sygeplejeelev frk. Martha Sønderby, Kommunehospitalet, 8000 Århus C.
1965 Frk. Inger Fjordvald. - Fru Inger Vinther, Højbjergvej 58, Seest, 6000 Kolding.
64-65 Gunnar Juelsgaard Mumm, KFUM's Soldaterhjem, 3630 Jægerspris.
1963 Frk. Ane-Birde Pedersen, Gyngstrup, 5483 Kappendrup.
1963 Fru G. M. Christiansen. - Fru Gudrun Majlund, Heldumvej 13, 7620 Lemvig.
62-63 Chauffør Verner Håning Andersen, Rønbjerg, 7800 Skive.
1962 Frk. Grethe Kristensen, Hovedgaden 8, Snebjerg, 7400 Herning.
1962 Frk. Rosa Henriksen. - Fru Rosa Haaning, Østergaard, Vejerslev, 7980 Vils, Mors.

*Der stod et krucifiks ved vejens kant,
ret enkelt og fromt som andre hundrede,
men under korset stod et ord, som undrede,
og det var det, der mig til stedet bandt.
„STANDS VANDRER“ - stod der -
og tænk efter:*

*Tror du der noget sted i verden kendtes
til smerter, der var bitvere end dennes?
Da standsede jeg og tænkte efter - !*

- 1961 Fru Rita Danielsen, De gamles Hjem, 8320 Mårslet.
1961 Fru Zita Nielsen, Januarvej 34, Andrup, 6700 Esbjerg.
60-61 Frede Mathiasen, Skolehjemmet Pallisbjerg, 6990 Ulfborg.
60-61 Thorkild Nielsen, 6840 Oksbøl.
1960 Fru Edel Ringgaard, Kløvertofte 33, 2740 Skovlunde.
59-60 Henning Vittrup, Asp, 7600 Struer.
1959 Fru Thea Lysholm Christensen, Sandagervej 12, Benløse, 4100 Ringsted.
58-59 Lærer Jens Otto Mose, Fladstjernevej 10 st., 2400 København NV.
58-59 Ejgil Clausen, Fjeltstervang, 6933 Kibæk.
1958 Frk. Esther K. Hansen, Elmebakken 3, Sdr. Nyrup, 4400 Kalundborg.
57-58 Gunnar Andersen, Tjørring, 7400 Herning.
1957 Fru Margit H. Nørgaard, Høje Gladsaxe 60, st. th., 2860 Søborg.
55-56 Gartner Jens Fabricius, Seminarievej, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
1954 Fru Annalise Siem, Lønborgvej 45, 6880 Tarm.
52-53 Carlo Clausen, Fjeltstervang, 6933 Kibæk.
1952 Frk. Karen M. Nielsen, Bellisevej 11, 9870 Sindal.
1939 Fru Anna Holmgaard, Vendersvej 1, 6900 Skjern.
1935 Frk. Valborg Jakobsen, c/o Hilmar Olesen, Gl. Kongevej 21, 7430 Ikast.

Udgivet af Nr. Nissum højskoles elev- og venneforening - Redigeret af forstander Ths. Mogensen.

CHRISTENSENS BODTRYKKERI STRUER 21678

50
FRØBERG ALLE 22
STATENS PEDAGOGISKE
HR J KRISTENSEN